

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Suomen opettajankoulutusjärjestelmä eurooppalaisessa vertailussa

Erasmus+ Teacher Academies - kansallinen keskustelutilaisuus 2.6.2022
Opetusneuvos Marjo Vesalainen; OKM

Suomalaisen opettajankoulutuksen vahvuuksia

- Suomalaisen koulutusjärjestelmän vahvuus ovat ammattitaitoiset, yhteiskunnallisesti arvostetut, korkeasti koulutetut opettajat, joilla on laaja pedagoginen autonomia.
- Korkeakoulutason koulutus
- Tutkimusperustaisuus sekä käytännön ja teorian yhdistelmä
- Ohjattu harjoittelu
- Koulutuksessa tuetaan asiantuntijuuteen kasvua sekä opiskelijoiden ammatillista kasvua
- Opettajankoulutus on vetovoimainen
- Suomalainen opettajankoulutus on huippuluokkaa maailmassa

Yhteiskunta muuttuu ja osaamistarpeet muuttuvat

On tärkeää, että opettajankoulutus ottaa yhteiskunnan muutoksista johtuvat haasteet vastaan, elää ajassa, uudistuu korkeatasoisena ja yhteiskuntaan vaikuttavana sekä kehittyä vetovoimaisena!

Ajankohtaista opettajankoulutuksen kontekstissa

Paljon opettajankoulutuksiin vaikuttavia hankkeita
ja uudistuksia

- [Oppivelvollisuuden laajentaminen](#) ja uusi oppivelvollisuuslaki (30.12.2020)
- [Koulutuspoliittinen selonteko](#) eduskunnalle (8.4.2021)
- [Jatkuvan oppimisen](#) uudistus
- [Opinto-ohjauksen kehittämisohjelma](#) kaikilla koulutusasteilla
- [Korkeakoulutuksen saavutettavuussuunnitelma](#)
- [Oikeus oppia](#): Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen laadun ja tasa-arvon kehittämisohjelma (2020-2022)
- [Oikeus osata](#): Ammatillisen koulutuksen laadun ja tasa-arvon kehittämisohjelma
- [Lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuusohjelma](#) (19.5.2021)
- [Varhaiskasvatuksen koulutusten kehittämissuosituks](#) 14.1.2021
- [Ruotsinkielisen koulutuksen selvitys](#) (11.3.2021)

Opettajankoulutusfoorumin tunnistamat haasteet

Lapsen, oppilaan ja opiskelijan taso

- Lasten ja nuorten hyvinvointi
- oppiminen ja siihen sitoutuminen
- koulutuksellinen tasa-arvo

Luokka- ja ryhmätaso

- tuen ja ohjauksen järjestäminen
- laaja-alaisen osaamisen tukeminen

Oppilaitosten ja koulutuksen järjestäjän taso

- oppivelvollisuuden laajentaminen
- opettajien ja rehtoreiden hyvinvointi
- yhteisö- ja johtamisosaamisen vahvistaminen

Yhteiskunnan taso

- koulutuksen saavutettavuus,
- kestävän kehityksen edistäminen, ilmastonmuutoksen ehkäiseminen,
- digitalisaatio ja tekoäly koulutuksessa ja työelämässä,
- kansainvälistyminen; maahanmuuttajataustaisten oppijoiden kotoutumisen tukeminen; kielitietoisuus

Opettajankoulutus

- jatkuva oppiminen, ml. täydennyskoulutus,
- opettajankoulutuksen ja johtamiskoulutuksen houkuttelevuus,
- ikäluokkien pieneneminen,
- kansainvälistyminen,
- valmiudet erityisopetukseen, eriyttämiseen.

Opettajankoulutuksen kehittämishjelma 2022–2026

[https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/
10024/164087](https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164087)

Opettajankoulutuksen kehittämishjelma 2022–2026

Opettajan asiantuntijuus ja osaaminen

Tavoitteet perus-, perehdyttämis- ja täydennyskoulutukselle/jatkuvalla oppimiselle

Laaja-alainen perusosaaminen

- syvälinen oman alan osaaminen
- pedagoginen ja didaktinen osaaminen
- opetussuunnitelmaosaaminen
- tieto oppijoista ja erilaisten oppijoiden tukemisesta
- arvo-, kulttuuri-, tunne-, vuorovaikutus- ja yhteistyöosaaminen
- tutkimusosaaminen ja kriittinen ajattelu
- kestävyysosaaminen
- monipuolisten oppimisympäristöjen ja digitaalisuuden hallinta ja niihin liittyvä pedagogiikka

Uutta luova asiantuntijuus ja toimijuus

- luova, utelias, rohkea, yritteliäs ja tutkiva työote haasteita kohdattaessa ja opetusta kehitettäessä
- viheliäisten ongelmien tarkasteluun, ratkaisemiseen ja niihin sopeutumiseen liittyvä osaaminen
- opetussuunnitelman, opetuksen, ohjaamisen ja oppimisen sekä koulutuksen innovaatioiden kehittäminen ja käyttöönotto yhteistyössä verkostoissa ja kumppanuuksissa
- yhteistyöosaaminen paikallisissa ja globaaleissa konteksteissa

Oman osaamisen ja oppilaitoksen jatkuva kehittäminen

- jatkuva oppiminen ja urasuunnittelu
- tutkimusten, arviointien (ml. itsearviointien) ja palautteiden käyttö itsensä ja työyhteisön kehittämisessä
- johtamisosaaminen ja yhteisöosaaminen, jota tarvitaan yhteisöllisessä toimintakulttuurin kehittämisessä

Opettajankoulutuksen kehittämistoimenpiteiden tavoitteet ja niiden edistäminen

- Tavoite 1: Ennakoinnilla ja opiskelijavalinnoilla veto- ja pitovoimaa
- Tavoite 2: Opettajien osaamisen kehittyminen on tutkimusperustaista ja jatkuvaa
- Tavoite 3: Opettajankoulutus ja opettajien jatkuva oppiminen vahvaksi yhteistyöllä ja verkostoilla
- Tavoite 4: Osaavalla johtamisella oppivaksi ja kehittyväksi yhteisöksi

Eurooppalaisen koulutus- alueen keskeiset aiheet

<https://education.ec.europa.eu/fi/focus-topics>

Opettajat ja kouluttajat eurooppalaisen koulutusalueen rakentajina

- EU pyrkii nostamaan opetusalan ammattien arvostusta ja tarjoamaan kaikille opettajille, kouluttajille ja koulujen johtajille laadukasta peruskoulutusta ja mahdollisuuksia ammatilliseen kehitykseen.
- Euroopan komission toimia haasteiden ratkaisemiseksi mm.:
 - luodaan opettajankoulutuslaitosten verkostoja Erasmus Teacher Academies -toimintojen avulla, jotta voidaan tukea käytäntöyhteisöjä, tarjota opettajille oppimismahdollisuuksia, tukea innovointia ja vaikuttaa kansallisten ja eurooppalaisten opettajankoulutuspolitiikkojen laatimiseen
 - lisätään opettajien liikkuvuusjaksojen määrää ja parannetaan niiden laatua
 - palkitaan opettajien ja heidän koulujensa työtä eurooppalaisen innovatiivisen opetuksen palkinnolla.
- [Neuvoston päätelmät tehokkaasta opettajankoulutuksesta](#)
- Opettajat digitalisaation edistäjinä - [Digitaalisen koulutuksen toimintasuunnitelma \(2021-2027\)](#)

Kiitos!

marjo.vesalainen@gov.fi